

sammen omtrent 43,000 Kr., 860 Portioner Alderstillæg à 100 Kr., udgjørende tilsammen 86,000 Kr. og endelig 860 Portioner Alderstillæg à 200 Kr., udgjørende tilsammen 172,000 Kr., altsaa i det Hele 2580 Portioner Alderstillæg til et Beløb af omtrent 300,000 Kr. Da Antallet af de pensionsberettigede Lærere for Liden er omtrent 3200, og da Alderstillægenes Antal efter Lovforslaget bliver omtrent 2580, saa vil det ses, at der vil være et forholdsvis meget stort Antal Alderstillæg. Naar man sammenligner dette med de Alderstillæg, som ellers ere vedtagne til Embeds og Bestillingsmænd, saa er det isæfaldende, at det her foreslaaede Antal er mange Gange større; men jeg tror ikke desto mindre, at det vil være rigtigt at blive staaende ved Noget omtrent som dette, der passer bedst til Forholdene. Det maa desuden bemærkes, at Lærernes Antal er i stadig Stigen. — Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale dette Lovforslag til Thingets velvillige Opmærksomhed.

Det næste Forslag, jeg skal have den Ære at forelægge for det ærede Thing, angaar Opførelsen af en ny Bygning til polyteknisk Lærestiftelse. Som det vil erindres, foretog jeg i forrige Samling et Forslag af samme Indhold. Det behandlede her i Thinget, og jeg tror, at det i det Hele taget blev modtaget med Velvilje i den Erkjendelse, at polyteknisk Lærestiftelsens nuværende Lokaler ere i høi Grad utilfredsiggjørende og utilfredsstillende. Imidlertid fremkom der den Formening, at det muligvis vilde være at foretrække at lise et Par af de Grunde, som liggende op til den nuværende polytekniske Lærestiftelsens Bygninger og foretage Ombygning paa det der erhvervede Terrain, saaledes at det kunde tilfredsstillende Anstaltens nuværende Krav. Jeg har da ladet dette Spørgsmaal undersøge og ladet udarbejde et Udkast, sigtende til at gjøre det tydeligt, hvor Meget en saadan Grund's Erhvervelse og Ombygning paa den gamle Plads omtrent vilde koste. Resultatet deraf har været, at Erhvervelsen af Grunde og Ombygning vilde koste omtrent 684,000 Kr., medens det vil erindres, at en hel ny Bygning's Opførelse efter Lovforslaget, som blev forelagt ifjor, vil koste omtrent 640,000 Kr., hvorfra gaar Verdien af de nuværende Bygninger og de nu benyttede Grunde, som er 160,000 Kr., saaledes at der altsaa bliver tilbage som virkelig Udgift for Statskassen 480,000 Kr., hvorfra igjen drages Lærestiftelsens Kapitalformue. Medens altsaa det at ombygge vil koste omtrent 680,000 Kr., vil den nye Bygning ved Sjørnet af den botaniske Have koste 480,000 Kr. Dermed er imidlertid en Sammenligning dog virkelig paa ingen Maade fyldestgjørende anstillet; thi naar der er Spørgsmaal om Brugbarheden af de Bygninger, som erhverves paa den ene eller den anden Maade, og vi nøiere overveie Planen til at bygge paa den gamle Plads og dens nærmeste Omgi-

velser, saa er det jo faldet stærkt i Dinene, at den polytekniske Lærestiftelsens nuværende Lokaler vende ud til to smalle Gader, St. Pedersstræde og Studiestræde, at Bygningernes Spide er afhængig af Gadernes Bredde, og at man derfor i Bygningsskik er begrændset af Hensyn til Gadernes Smalhed. Desuden er det to stærkt befærdede Gader, især den ene — den anden skal have to Robbersmede, som kunne veie op mod adskillige Vogne —, og den stærke Jærdsfel i Gaderne bevirker idelig Forstyrrelse, navnlig om Sommeren, naar man er nødt til at have Vinduer aabne. Denne Jærdsfel paa Stenbroen, der ligger umiddelbart op til Bygningerne, bevirker tillige Rystelser i dem, hvorved der forhindres nøiagtige Maalinger og Veininger, som det for Lærestiftelsens Skuldb kan være af stor Vigtighed at foretage. Endvidere vil den Bygning, som man kunde komme til at opføre der, blive en aflang Firkant, af hvilken, som allerede bemærket, de to Facader ville komme til at vende ud henholdsvis til St. Pedersstræde, og Studiestræde og ville blive forbundne ved to indvendige Mellembygninger. Bag siden af disse ville imidlertid komme til at vende ud til Nabogrundene, og der kan derfor ikke anbringes Vinduer paa disse Sider, hvorfors Forholdene i disse Mellembygninger ville blive høit mangelfulde. Endelig vil jo en Ombygning og delvis Nedrivelse af de nuværende Bygninger medføre de allerstørste Ulemper og Forstyrrelser i Undervisningen. Allerede nu ere Lokalerne altsaa indskrænkede, kommer man til at rive Hele ned deraf efterhaanden, — thi omtrent det Hele, eller rent ud sagt det Hele, maa fornyes — vil man blive yderligere begrændset med Hensyn til Lokalerne i denne Overgangstid. Det vil ikke blive muligt at hjælpe sig med de Lokaler, som blive tilbage, da det, man har, allerede er for Lidt; man maa da søge Lokaler paa andre Steder, og hvor de kunne faas, er tvivlsomt; men at de maa leies, anser jeg derimod for utvivlsomt. Ved Flytningen af Instrumenter, Inventariegenstande af forskjellig Bestaaffenhed, af Samlingerne o. s. v. vil der ske Bestadigelser, og det vil tillige koste meget. Men de Omkostninger, der paa denne Maade ville paaføres Staten, ere ikke indbefattede under de nævnte 684,000 Kr. Hvor store Omkostningerne ville blive, tør jeg ikke opgive, det vil afhænge af Omstændighederne; men jeg gjør opmærksom paa, at disse Udgifter ikke ere medregne i den af mig nævnte Sum af 684,000 Kr. Da jeg ikke har turdet forudsætte, at alle Medlemmer vare i Besiddelse af det ifjor forelagte Lovforslag, har jeg i Anmærkningerne ladet det aftrykke, som det ifjor blev forelagt. Med Hensyn til den alleridste Opførelse af Besøget paa polyteknisk Lærestiftelse skal jeg henvise til Anmærkningerne til Finantslovsforslaget under „Polyteknisk Lærestiftelse.“ Hermed anbefaler jeg dette Lovforslag.

Det tredje Forslag, jeg skal have den Ære